

Ideaalne tulevikutöötaja on T-kujuliste kompetentsidega

Ideaalne tulevikutöötaja on nn T-kujuliste kompetentsidega – süvateadmistega vähemalt ühel alal ning oskustega mõista ja omavahel siduda erinevaid distsipliine ning nendega tegelevaid inimesi.

Seoses töökohtade elutsükli lühenemisega vajavad inimesed laiemat ja mitmeid valdkondi hõlmavat oskuste paletti. Võtmeoskusteks on võime kohaneda kiiresti muutuva töö sisu ja töökeskkonnaga, töötada tulemuslikult meeskondades ja võrgustikes, analüütilised oskused probleemide mõistmiseks, lahendamiseks ja otsuste langetamiseks.

Organisatsioonid võivad sageli olla piiriülesed ja multikultuursed, mis tõstab vajadust mobiilsuseks. Suureneb vajadus virtuaalse koostööoskuse, st oskuse järele töötada tulemuslikult erinevates (ka virtuaalsetes) tööühmades, hoida inimesi pühendunud ja motiveeritud ning tekitada neis kollektiivitunnet.

Lisaks eriala valdamisele oodatakse tuleviku töötajalt oluliselt paremat 'pehmete oskuste' valdamist, nagu suhtlusoskus, erinevate kultuuride taju ja nendega kohanemine.

Teachers

for Reactive and Responsive Vocational Education

Tehnoloogiline progress on loomulik: kui lühikeses perspektiivis võivad uued tehnoloogiad töökohti kaotada, siis pikas vaates on tehnoloogia areng töökohti alati juurde loonud. Oluline on ka mõista, et nutikad masinad ja süsteemid muudavad küll töökorraldust, kuid toetavad arengut nii töökohal kui ka igapäevaelus ja ühiskonnas laiemalt.

Süsteemine mõtlemine ja tehniline taip – vajalik igas ametis. Süsteemne mõtlemine, tehniline taiplikkus ja IKT vahendite rakendamise võime on üha loomulikumad eeldused erinevates ametites.

IKT-alaste baaskompetentside omandamine on oluline argument tööturul, seda sõltumata inimese õpitud erialast või omandatud ametist. Oluliseks muutuvad nõ IT+ programmid, kus mingi valdkonna spetsialist saab kas kraadiõppe osana või täiendõppe kaudu olulises mahus IKT-alaseid teadmisi ja oskusi. See tagab tulevikus meisterlikud tehnoloogiakasutajad, targad tellijad ja arenduste juhid erinevatel elualadel (nt meditsiinis, hariduses, energeetikas, logistikas, avalikus halduses, finantsvahenduses, meedias jne)

(CEDEFOP, 2018)

Milliste teadmiste ja oskustega töötajat ootab tööle tänane tööandja?

Küsimusele vastavad BCS Koolitus AS äriarendusjuht **Magnus Hillermaa** „Vaadates peale CEDEFOP'i uuringus välja toodud omadustele, tahaksin juurde lisada, et kõige enam ootan noortelt julgust oma mõtteid ja ideid vanemate kolleegidega jagada ning teine, veel olulisem märksõna on vastutuse võtmine. Ja seda kõige laiemas tähenduses - vastutus oma töö korrektse, õigeaegse valmimise eest; tahe süveneda ja pühenduda oma tööle ja mitte ainult konkreetset oma ülesandele, vaid olla huvitatud organisatsioonist ja selle protsessidest laiemalt. Kui noor inimene, kes alles oma tööelu alustab tahab oma karjääri üles ehitada, on väga oluline leida endas üles need põhjused, miks just antud tööd teha tahetakse ja millised on isiklikud kaugemad eesmärgid. Kui need eesmärgid saab ühitada ka ettevõtte või organisatsiooni omadega, ongi võimalik karjääris edukas olla. Rahul on nii töötaja ise kui ka tööandja“.

Kes ka kuidas peaks noortele vastutusevõtmist õpetama?

„Kindlasti on siin suur roll perekonnal - kas ja kuidas toetavad vanemad laste iseseisvumist;

Kas kodus on lapsed-noored kaasatud otsustusprotsessidesse või mitte; Kas igapäevaste tegevuste ja ülesannete täitmisel näitavad noored üles initsiatiivi või on kujunenud harjumus olla vaid ootepositsioonis - ehk et tegevused pigem määratakse vanemate poolt, mitte ei kasva välja sisemisest soovist või vajadusest. Üldnimetatul on määrav roll suhtumise kujunemisse, mil moel inimene oma tegevust eesmärgistab. Mis omakorda mõjutab noore sisemist motivatsiooni tegutsemisel ja vastutuse võtmisel.

Samas ei tahaks vähendada kooli ja õpetajate võimalusi õpilaste suunamisel suurema enesekindluse ja enesejuhtimise poole. Leian, et tänapäevased õppemeetodid toetavad nagu aktiivõpe, projektipõhine õpe ja disainmõtlemise juurutamine pakuvad koolilõpetajatele hea stardipositsiooni tööturule sisenemiseks. Neil on oskus analüüsida probleemi erinevatest vaatenurkadest, head IT-baasoskused ja teadmised, kuidas infot otsida ja töödelda, kutseõppest väljunutel ka väga tugevad erialased kompetentsid. Jääb veel üle leida need nipid, kuidas toetada süsteemse mõtlemise arendamist ning julgustama noori esitama õpitava kohta küsimusi“, leidis Hillermaa.

EESMÄRGID & PLANEERITUD TEGEVUSED

Projekti eesmärk on pakkuda kutseõpetajatele koolitust ja toetust, tööturu „oskuste puudujääkide“ määramisel ja võimalike lahenduste pakkumisel, kaasates protsessi ka teisi asjaomaseid sidusrühmi - üliõpilasi, lapsevanemaid, õppejõudude ja eelkõige raskustes tööandjaid oskustöölise leidmisel.

Reacti-VET projekti konsortsium loob, katsetab ja annab õpetajate käsutusse standardiseeritud õpiobjektide kogumiku, mis sisaldab endas abimaterjale innovaatiliste õppematerjalide, koostöö-, ja kommunikatsioonivahendite näol. Kogumik hõlmab ka kutse- õpetajatele suunatud õppekavade väljatöötamise meetodikat, et koos potentsiaalsete tööandjatega välja selgitada oskuste puudujäägid, ning neist lähtuvalt kavandada uus õppekava ning noorte väljaõpe. Õpikogumikku katsetatakse küll IT-sektoris, kuid see on võrdselt kohaldatav ka teistele kutseõppe teemadele.

PROJEKTI TAUST

Ühiskonnal on kutseõppele seadnud kõrged nõudmised, mis mõneti üksteise suhtes vastanduvad: jääma traditsioonide juurde - pakkudes stabiilseid, testitud teadmisi, mille on heaks kiitnud nii ühiskondlikud kui majanduslikud sidusrühmad ning andma edasi õpilastele oskusi ja pädevusi, mis on vastavuses kaasaja tööandjate ootuste ning nõudmistega.

Vaatamata Euroopa poliitikakujundajate ja rahvusriikide suurtele jõupingutustele suunata kutseõppeasutused õppekavade ja õpetamise meetodite ümberkujundamisele, ei ole koolid suutnud tööturu nõudmistega sammu pidada. Enamikus Euroopa riikides põhineb kutsehariduses omandatav kvalifikatsioon tavapärasel õppekavadel, mis defineerivad väga selgelt kellele, mida ja kuidas midagi tuleb õpetada, jättes koolidele liialt vähe võimalust kohandada oma õppekavasid ning meetodikaid tööturu nõudmistele vastavaks.

Kuna enamikes Euroopa riikides on kasutusel keerukad akrediteerimismenetlused, on olemasoleva õppekavade muutmise ja uute heakskiitmine, aeganõudev protsess.

SIHTGRUPP

Kutseõpetajad
Kasusaajad: kutseõppe õpilased ja ettevõtjad

LÜHIDALT

Nimi: Teachers for Reactive and Responsive Vocational Education
Akronüüm: Reacti-VET
Projekti ID: 2018-1-HU01-KA202-047816
Programm: Erasmus+ KA2
Projekti Tüüp: Strateegiline koostöö
Projektis osalevad riigid: Ungari, Itaalia, Inglismaa, Eesti
Projekti algus: 1. september 2018.
Projekti lõpp: 28. veebruar 2021.
Veeb: <http://reactivet.itstudy.hu/>

Projekti koordinaator: iTStudy Hungary
Vastutav projektijuht: Mária Hartyányi
E-mail: <mailto:maria.hartyanyi@itstudy.hu>
Aadress: H-2100 Gödöllő, Testvérvárosok útja 28.
Eesti:
BCS Koolitus AS, Triin Kangur: Triin.Kangur@bcs.ee
Itaalia
AICA: <mailto:progettieuroppei@aicanet.it>
JAC: <mailto:international@fondazionejobsacademy.org>
Inglismaa
CAPDM Ltd: kwc@capdm

PARTNERID

iTStudy Hungary Ltd. (Ungari)
AICA - Associazione Italiana Informatica e Calcolo Automatico (Itaalia)
Fondazione ITS per le nuove tecnologie del Made in Italy – JobsAcademy (Itaalia)
BCS Koolitus AS (Eesti)
SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium (Ungari)
Veszprémi Szakképzési Centrum Öveges József Szakgimnáziuma,
Szakközépiskolája és Kollégiuma (Ungari)
CAPDM (Inglismaa)